

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026-2028

390/02.02.00.00.00/2025

Kaupunginhallitus 08.12.2025

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kiteen kaupunginhallitus hyväksyi 6.10.2025 § 332 talousarvion 2026 laadintaohjeen. Hyväksytyn talousarviokehityksen toimintakate oli -29,4 miljoonaa euroa. Kehyksen mukainen verotulojen määrä oli 18,8 miljoonaa euroa ja valtionosuuksien määrä oli 12,9 miljoonaa euroa. Kehyksen mukaisilla luvuilla tilikauden tulokseksi muodostui 0,1 miljoonaa euroa.

Investointiohjelmaa on käsitelty kaupunginvaltuuston 29.9.2025 iltakoulussa.

Kaupunginhallitus käsitteli talousarvionsa 24.11.2025 § 389, sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 25.11.2025 § 111, ympäristölautakunta 25.11.2025 § 68, tekninen lautakunta 25.11.2024 § 139 ja tarkastuslautakunta 27.10.2025 § 65.

Keskeiset muutokset

Talousarvion laadinnan lähtökohtana on ollut sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen vuoden 2026 alussa. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen on kuitenkin vielä kesken, sillä kiinteistöihin liittyviä vuokrasopimusneuvotteluja on käyty marraskuussa 2025. Talousarviossa on pyritty ennakoimaan yhtiöittämisen kaupungin talouteen kohdistuvat vaikutukset käytettävissä olevien tietojen perusteella. Sote-kiinteistöihin liittyvät toimintatuotot, toimintakulut sekä kiinteistöihin kohdistuneet suunnitelman mukaiset poistot on poistettu kaupungin vuoden 2026 talousarviosta. Sote-kiinteistöjen poistumisen nettovaikutuksen kaupungin toimintaan arvioidaan olevan noin 0,7 miljoonaa euroa.

Toinen merkittävä muutos verrattuna vuoden 2025 talousarvioon liittyy valtionosuuksien vähenemiseen. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus oli vuosina 2024–2025 poikkeuksellisen suuri, koska kaupungille maksettiin takautuvasti valtionosuuksia valmistavaan opetukseen liittyen. Vuonna 2025 opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus oli 0,2 miljoonaa euroa, ja vuonna 2026 sen arvioidaan palautuvan tavanomaiselle tasolle, ollen noin -0,9 miljoonaa euroa.

Vuoden 2026 talousarvioesitys

Talousarvioesityksessä ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen määrä on 10,1 miljoonaa euroa. Toimintakulujen määrä on -39,5 miljoonaa euroa ja toimintakate on -29,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2026 verorahoitusta (verotulot ja valtionosuudet) arvioidaan kertyvän 31,7 milj. euroa, kun muutettuun talousarvioon verorahoitusta arvioidaan kertyvän 32,6 milj. euroa.

Talousarvion 2026 vuosikate on 2,9 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos on 20 500 euroa.

Kiteen ulkoiset toimintatuotot laskevat vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattuna 31,9 %. Suurin selittävä tekijä on vuokratuottojen väheneminen sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen myötä. Ulkoiset toimintakulut kasvavat 0,2 prosenttia vuoden 2025 talousarvioon verrattuna. Sote-kiinteistöihin kohdistuvia kustannuksia ei ole huomioitu vuoden 2026 talousarviossa ja tämän vuoksi ulkoiset toimintakulut ovat lähes vuoden 2026 tasolla.

Kiteen taseen 31.12.2024 mukainen ylijäämä oli 32,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 talousarviossa kuluvan vuoden ylijäämäksi arvioidaan 2,3 miljoonaa euroa.

Talousarvion vuoden 2026 investointimenot ovat -14,9 milj. euroa ja -tulot 0,6 milj. euroa. Investointien nettosumma on -14,3 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 2,8 milj. euroa.

Rahoituslaskelman mukaisesti kaupunki on varautunut nostamaan pitkäaikaista lainaa 2,0 miljoonaa euroa ja lyhentämään pitkäaikaisia lainoja 0,1 miljoonalla eurolla.

Valmistelija: talousjohtaja Kaisa Lappalainen, puh. 040 105 2002, kaisa.lappalainen@kitee.fi.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026-2028.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa talousjohtajan tekemään talousarvioon 2026 ja taloussuunnitelmaan 2026-2028 teknisluontoisia korjauksia.

Päätös